

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 857/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval

- sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 11/2015 z 22. júna 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 546/2014 z 27. októbra 2014 (vedenú pod sp. zn. Rvp 11097/2016),

- sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 829/2015, 5 Cdo 830/2015 z 29. júna 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 566/2014 a 5 Co 567/2014 z 31. marca 2015 (vedenú pod sp. zn. Rvp 11376/2016) a

- sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 15/2016 z 23. júna 2016 a rozsudkom Krajského súdu

v Bratislave sp. zn. 5 Co 706/2013 z 31. marca 2015 (vedenú pod sp. zn. Rvp 11673/2016), zastúpených Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 11097/2016, sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 11376/2016 a sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 11673/2016 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 11097/2016.

2. Sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 11/2015 z 22. júna 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie z 22. júna 2016“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 546/2014 z 27. októbra 2014 [ďalej len „napadnutý rozsudok z 27. októbra 2014“, (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 11097/2016)], sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu

sp. zn. 5 Cdo 829/2015, 5 Cdo 830/2015 z 29. júna 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie z 29. júna 2016“) a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 566/2014, 5 Co 567/2014 z 31. marca 2015 (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 11376/2016) a sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka v 2. rade“; spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 15/2016 z 23. júna 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie z 23. júna 2016“, spolu aj „napadnuté uznesenia“) a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 706/2013 z 31. marca 2015 [spolu ďalej aj „napadnuté rozsudky“ (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 11673/2016)], zastúpených Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej.

Zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 11097/2016 a z priloženej fotokópie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 22. júna 2016 vyplýva, že sťažovateľka v 1. rade sa v konaní pred Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) proti žalovanej [Slovenská republika, zastúpená Národnou bankou Slovenska (ďalej aj „NBS“)] domáhala náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci“). Okresný súd rozsudkom sp. zn. 16 C 204/2011 zo 17. marca 2014 (ďalej len „rozsudok zo 17. marca 2014“) žalobu a návrh sťažovateľky na prerušenie konania a začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) zamietol. Proti rozsudku okresného súdu zo 17. marca 2014 podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom z 27. októbra 2014 tak, že rozsudok okresného súdu zo 17. marca 2014 potvrdil ako vecne správny. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu z 27. októbra 2014 podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 22. júna 2016 tak, že ho odmietol.

Zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 11376/2016 a z priloženej fotokópie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 29. júna 2016 vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní

vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 25 C 24/2012 proti žalovanej (NBS) domáhal náhrady škody podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 25 C 24/2012 z 31. marca 2014 (ďalej len „rozsudok z 31. marca 2014“) žalobu a návrh sťažovateľa na prerušenie konania a začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom zamietol. Proti rozsudku okresného súdu z 31. marca 2014 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 5 Co 566/2014, 5 Co 567/2014 z 31. marca 2015 tak, že rozsudok okresného súdu z 31. marca 2014 potvrdil ako vecne správny. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 566/2014, 5 Co 567/2014 z 31. marca 2015 podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 29. júna 2016 tak, že ho odmietol.

Zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 11673/2016 a z priloženej fotokópie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 23. júna 2016 vyplýva, že sťažovateľka v 2. rade sa v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 7 C 212/2011 proti žalovanej (NBS) domáhala náhrady škody podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 212/2011 z 11. apríla 2013 (ďalej len „rozsudok z 11. apríla 2013“) žalobu zamietol. Proti rozsudku okresného súdu z 11. apríla 2013 podala sťažovateľka v 2. rade odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 5 Co 706/2013 z 31. marca 2015 tak, že rozsudok okresného súdu z 11. apríla 2013 potvrdil ako vecne správny. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 706/2013 z 31. marca 2015 podala sťažovateľka v 2. rade dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 23. júna 2016 tak, že ho odmietol.

Ku skutkovým a právnym okolnostiam právnych vecí, ktoré boli predmetom rozhodovania v napadnutých konaniach pred okresným súdom a krajským súdom, sťažovatelia zhodne uvádzajú, že ako členovia vložili do družstva [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „družstvo“), peňažné prostriedky, ktoré družstvo zhodnocovalo v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cenných papieroch“). Družstvo túto činnosť malo vykonávať

na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 126 zákona o cenných papieroch, na základe zverejneného prospektu investície, ktorý schvaľuje Národná banka Slovenska. Prospekt investície bol schválený rozhodnutím Úradu pre finančný trh č. UFT-002/2002/SPI z 21. marca 2002 o schválení prospektu investície. Družstvo využívalo na zhodnocovanie peňažných prostriedkov členov a na nadobudnutie majetkových hodnôt výhradne obchodníka s cennými papiermi [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „obchodník s cennými papiermi“), ktorý vykonával činnosť obchodníka s cennými papiermi podľa zákona o cenných papieroch na základe povolenia na poskytovanie investičných služieb vydaného NBS do 1. marca 2011, kedy mu NBS odobrала povolenie na poskytovanie investičných služieb. Nadobúdanie majetkových hodnôt z peňažných prostriedkov zhromaždených na základe verejnej ponuky družstva a ich spracovanie v rámci prospektu investície upravovala zmluva o správe portfólia cenných papierov podľa zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, ktorú uzatvorili ako zmluvné strany družstvo a obchodník s cennými papiermi „*a ktorá bola počas jej platnosti zmluvnými stranami menená a doplnená, naposledy v znení zmien a doplnení uskutočnených Zmluvou o riadení portfólia uzatvorenej dňa 2. 6. 2008*“ (ďalej len „zmluva“).

Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených sťažovateľmi do družstva mala byť v súlade s prospektom investície a na základe činnosti obchodníka s cennými papiermi podľa zmluvy 8 % p. a. Nad činnosťou družstva ako vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi vykonávala dohľad podľa zákona o cenných papieroch NBS, ktorej právomoci v oblasti dohľadu vyplývajú zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. Okrem týchto právnych predpisov NBS vykonávala dohľad nad družstvom a obchodníkom s cennými papiermi aj podľa zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Sťažovatelia sa v konaniach pred okresným súdom a krajským súdom domáhali proti žalovanej (Slovenská republika, za ktorú koná NBS) náhrady škody v presne určených sumách, pričom tvrdili, že išlo o škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone bankového dohľadu nad družstvom.

Sťažovatelia v konaniach pred okresným súdom argumentovali, že peňažné prostriedky každý z nich do družstva „vkladal výhradne a len z dôvodu, že sa spol'ahol na to, že Družstvo a aj Obchodník s CP sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad Národnou Bankou Slovenska a tak, že bude zabezpečené ich riadne fungovanie a tým budú nielen ochránené jeho peňažné prostriedky, ale aj budú zhodnotené v garantovanej výške. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že nemal vedomosť o tom, že môže dôjsť ku škode na jeho majetku, pretože ako uvádzalo Družstvo, obchodník s CP počas trvania zmluvy predkladal vyúčtovania, ktoré mali byť v rozpore so skutočným stavom o plnení svojich záväzkov zo Zmluvy, s obsahom vyúčtovaní Družstvo ubezpečoval, že zhodnocovanie vkladov, ktoré Družstvu zverili členovia u Obchodníka s CP prebieha v dohodnutej výške; takéto ubezpečenie vyplývalo okrem iného aj z toho, že si Obchodník s CP vyúčtoval za činnosť podľa Zmluvy odmenu vo výške zhodnotenia portfólia Družstva obchodníkom s CP nad zmluvne dohodnuté 8 %-né zvýšenie hodnoty portfólia Družstva podľa Zmluvy. V dôsledku... konania subjektu finančného trhu – Obchodníka s CP... tak vznikla Žalobcovi škoda, ktorá predstavuje sumu, o ktorú sa zmenšil majetok Žalobcu, pretože túto sumu mu Družstvo nevrátilo a ani nevráti, a ktorú žalobca v predmetnom konaní preukázal predloženými dôkazmi.“.

Podľa sťažovateľov sú rozsudky krajského súdu z 27. októbra 2014, sp. zn. 5 Co 566/2014, 5 Co 567/2014 z 31. marca 2015 a sp. zn. 5 Co 706/2013 z 31. marca 2015 založené na skutkových a právnych záveroch, ktoré sú arbitrárne, keďže v nich nebol

„... rešpektovaný ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva. NBS mala vedomosť o verejne známych skutočnostiach, že činnosťou Obchodníka s CP a Družstva vzniká bezprostredne hroziace nebezpečenstvo vzniku škody, no napriek tomu však nekonala tak, aby včas vykonala preventívne opatrenia na predchádzanie vzniku tejto

škody. NBS mala prístup k všetkým informáciám v dôsledku informačnej povinnosti Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a to vrátane aktuálneho stavu hospodárenia Družstva. NBS vo svojom vyjadrení sama uviedla a potvrdila, že vykonávala dohľad nad dodržiavaním povinností Družstva, kontrolovala zverejnenie schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky, aktuálnosť prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, splnenie povinnosti predložiť NBS pred zverejnením na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt, ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 Zákona o CP...

Krajský súd odvodzuje limitovaný dohľad NBS od § 129 ods. 3 Zákona o CP, ktorý bol doplnený do Zákona o CP s účinnosťou až od 1. 6. 2010. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že uvedené ustanovenie obsahuje povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt dodržiavať schválený prospekt investície. Z tohto znenia však nemožno vyvodit' jednoznačný záver o tom, že pred jeho doplnením NBS vykonávala dohľad iba v limitovanom rozsahu. Povinnosťou NBS podľa § 137 ods. 2 Zákona o CP je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov aj ich činnosti, pričom podľa § 135 ods. 1 Zákona o CP (ktorý platí v tomto znení už od 1. 5. 2007), Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj Obchodník s CP patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS. Podľa § 135 ods. 2 Zákona o CP mala NBS zisťovať (čo v prípade Družstva ani Obchodníka s CP neurobila) všetky informácie a podklady o dodržiavaní resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS Družstvu a Obchodníkovi s CP. Zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca upravený tak široko, že NBS má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolenia na činnosť vrátane rizík, ktorým sú, resp. mohli byť vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou Obchodníka s CP, vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov. Ak NBS mala informácie o celkovej činnosti Družstva, nemohla vykonávať a ani nevykonávala dohľad v limitovanom rozsahu. “.

Všeobecné súdy podľa názoru sťažovateľov taktiež pri svojom rozhodovaní nezohľadnili „správu správcu konkurznej podstaty úpadcu - Družstva o stave konkurzu a jeho výpoved' v konaní sp. zn. 7C 206/2011...“.

Podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nie je podľa názoru sťažovateľov, „aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, pretože Zákon o zodpovednosti za škodu nedefinuje uvedenú podmienku ako jednu z jej (osobitných) predpokladov. Zákon o zodpovednosti za škodu o ktorý Sťažovateľ opieral svoju žalobu, neustanovuje, nevyžaduje a dokonca ani nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Pokiaľ by sa pripustil názor, že prebiehajúce konkurzné konanie vylučuje podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval občiansky zákonník. Zákon o zodpovednosti za škodu, ako i trestný zákon, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze.“.

Sťažovatelia prostredníctvom dovolaní adresovaných najvyššiemu súdu namietali porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu podľa ich názoru nevychádzajú z objektívneho a komplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a sú založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach. Podľa sťažovateľov je namieste úvaha, že najvyšší súd „... namietaným uznesením vybočil z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práv. Svojím rozhodnutím Najvyšší súd de facto odmietol právo Sťažovateľa na súdnu ochranu... nedostatočne odôvodnil svoj záver a Sťažovateľ považuje Uznesenie Najvyššieho súdu za nedostatočne odôvodnené. Z odôvodnenia Uznesenia Najvyššieho súdu vyplýva, že podané dovolanie odmietol s poukazom na to, že dovolanie nie je prípustné, nakoľko Sťažovateľom namietaná procesná vada ako aj iné vady v danom súdnom konaní nevyšli najavo. Sťažovateľ je toho názoru, že Najvyšší súd sa dostatočne nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle

platnej právnej úpravy považovať. Z daného odôvodnenia rovnako nie je zrejmé akých úvah sa Najvyšší súd pri odmietnutí ním podaného dovolania pridržiaval.“.

Sťažovatelia na základe uvedených skutočností navrhujú, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozsudkami krajského súdu z 27. októbra 2014, sp. zn. 5 Co 566/2014, 5 Co 567/2014 z 31. marca 2015 a sp. zn. 5 Co 706/2013 z 31. marca 2015, ako aj napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu z 22. júna 2016, z 29. júna 2016 a z 23. júna 2016, napadnuté rozhodnutia zruší a veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovatelia si zároveň uplatnili úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spojeniu vecí

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Podľa § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

Aj keď zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, odvolávajúc sa na ustanovenie § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde, možno aj v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane citované ustanovenie § 166 ods. 1 CSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností sťažovateľov vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11097/2016, sp. zn. Rvp 11376/2016 a sp. zn. Rvp 11673/2016 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť rozhodol ústavný súd, aplikujúc citované právne normy, tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného spoločného konania tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

Sťažovatelia namietajú porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozsudkami krajského súdu a napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozsudkami krajského súdu z 27. októbra 2014, sp. zn. 5 Co 566/2014, 5 Co 567/2014 z 31. marca 2015 a sp. zn. 5 Co 706/2013 z 31. marca 2015

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konanie osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127

ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, ktorý koncipoval sťažnosti adresované ústavnému súdu, k nim nepriložili napadnuté rozsudky krajského súdu z 27. októbra 2014, sp. zn. 5 Co 566/2014, 5 Co 567/2014 z 31. marca 2015 a sp. zn. 5 Co 706/2013 z 31. marca 2015, proti ktorým sťažnosti v relevantných častiach smerujú.

V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že ide o taký nedostatok podaní, ktorý nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). V tejto súvislosti ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil, že nepredloženie rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými malo dôjsť k porušeniu sťažovateľmi označených práv podľa ústavy a dohovoru v skutkovo a právne totožných veciach, v ktorých boli sťažovatelia

zastúpení Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, už bolo dôvodom odmietnutia sťažností z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí (pozri uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 670/2016 z 11. októbra 2016, sp. zn. III. ÚS 628/2016 z 28. septembra 2016 a sp. zn. I. ÚS 547/2016 zo 14. septembra 2016).

Ústavný súd s poukazom na uvedené a rešpektujúc svoju doterajšiu rozhodovaciu činnosť v obdobných veciach, od ktorej sa nemá dôvod odkloniť, aj v tejto veci konštatuje, že sťažnosti v častiach namietaného porušenia práv podľa ústavy a dohovoru napadnutými rozsudkami krajského súdu vykazujú také nedostatky z hľadiska absencie zákonom predpísaných náležitostí, ktoré bránia ich preskúmaniu z pohľadu splnenia hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosti v častiach, ktorými sťažovatelia namietali porušenie svojich práv garantovaných ústavou a dohovorom napadnutými rozsudkami krajského súdu, odmietol už pri ich predbežnom prerokovaní z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.3 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu z 22. júna 2016, z 29. júna 2016 a z 23. júna 2016

Argumentácia sťažovateľov, ktorou odôvodňujú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu, ktorými boli ich dovolania odmietnuté ako neprípustné podľa v tom čase platného a účinného § 243b ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP, sa sústreďuje predovšetkým na „*nedostatočné odôvodnenie*“ rozhodnutí najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Sťažovatelia v dovolaniach proti rozhodnutiam odvolacieho súdu namietali, že nimi došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, keďže tieto rozhodnutia sú založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, ktoré vychádzajú

z dokazovania, ktoré je neúplné, pričom rozhodnutia odvolacieho súdu sú nepreskúmateľné a arbitrárne. Sťažovatelia rovnako namietali, že rozhodnutia odvolacieho súdu vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia, čím je daná existencia vady podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vychádzajúc z obsahu sťažností, ústavný súd v rámci predbežného prerokovania podrobil napadnuté uznesenia najvyššieho súdu prieskumu z ústavne významných hľadísk, pričom sa sústredil na posúdenie, či sa najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s dovolacími námietkami sťažovateľov, ktorými odôvodňovali prípustnosť dovolania v súlade s § 237 ods. 1 písm. f) a § 241 ods. 2 písm. c) OSP, sledujúc pritom skutočnosť, či nemožno sťažnosti v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnené.

V súvislosti s preskúvaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej

riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010).

Najvyšší súd v napadnutých uzneseniach najprv preskúmal procesnú prípustnosť dovolaní proti napadnutým rozsudkom krajského súdu podľa § 238 ods. 1 až 3 OSP, pričom dospel k záveru, že dovolanie z týchto dôvodov nie je procesne prípustné. Následne preskúmal dovolania proti napadnutým rozsudkom krajského súdu s prihliadnutím na § 242 ods. 1 druhú vetu OSP aj z dôvodov uvedených v § 237 OSP, a to predovšetkým z dôvodu existencie prípadnej vady podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, ktorej sa sťažovatelia dovolávali. Najvyšší súd následne uviedol definíciu vlastnú dovolaciemu dôvodu podľa označeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a v konkrétnostiach k námietkam sťažovateľov o tom, že napadnuté rozsudky krajského súdu sú nepreskúmateľné a založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, ktoré vychádzajú z vykonaného dokazovania okresného súdu, ktoré je neúplné, v napadnutých uzneseniach z 22. júna 2016 a z 29. júna 2016 uviedol:

«Pokiaľ žalobkyňa/žalobca namieta, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. (vid' tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O. s. p.); vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesné prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nejde). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá.

Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (vid' § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie

skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. (vid' tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011)...

Dovolatel'ka/Dovolateľ svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. založila tiež na tvrdení, že rozhodnutia súdov sú nepreskúmateľné, nedostatočné a arbitrárne.

K tejto námietke dovolací súd odkazuje na stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

S poukazom na citované stanovisko je vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľkou považovaná za tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods.2 písm. b/ O. s. p., ktorá síce je relevantným dovolacím dôvodom avšak v súlade s konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri napr. sp. zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011) prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode len vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (§ 238, § 239, § 237 O. s. p.), čo však nie je prípad prejednávanej veci.

Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., a to napríklad, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky,

ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížia k Justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri *Ryabykh proti Rusku*, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri *Sutyazhnik proti Rusku*, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods.2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa) spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok.

S poukazom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nemalo za následok odňatie možnosti účastníkov konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.»

K existencii vady spočívajúcej v nesprávnom právnom posúdení veci krajským súdom najvyšší súd v napadnutých uzneseniach uviedol:

„Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesné prípustnom dovolaní (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010.“

V napadnutom uznesení najvyššieho súdu z 23. júna 2016 sa k nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 706/2013 z 31. marca 2015 a k nesprávosti skutkových a právnych zistení, z ktorých označené rozhodnutie krajského súdu vychádza, uvádza:

„Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rokovaní 3. decembra 2015 prijalo Stanovisko, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. Vzhľadom na vyššie uvedené tvrdenia dovolateľky v dovolaní (nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia odvolacím súdom) a obsah dôvodov rozhodnutia, dospel dovolací súd k záveru, že výnimočná situácia podľa druhej vety označeného stanoviska v prejednávanej veci nenastala. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaná nesprávny úradný postup žalovanej pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou družstva. V tomto ohľade poukázal aj na podrobné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa... a vyporiadal sa s odvolacími námietkami. Zo spisu vyplýva, že súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia uviedol stanoviská procesných strán a ich argumentáciu, rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vychádzal, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil jasný a presvedčivý právny záver o nedôvodnosti žaloby. Teda odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa zrozumiteľne a podrobne objasňujúce (§ 157 ods. 2 O. s. p.) skutkový a právny základ rozhodnutia, a tým aj odvolacieho súdu v uvedenom rozsahu, nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje právo účastníkov na spravodlivý súdny proces (pozri III. ÚS 115/2003)...

Dovolací súd poukazuje na to, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O. s. p. Pre tento záver svedčí i ustanovenie § 243a ods. 2, veta druhá O. s. p., ktoré upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O. s. p.). Keď najvyšší súd nemôže vykonávať

dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.“

Vychádzajúc z citovaného, ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v napadnutých uzneseniach ústavne konformným spôsobom zaoberal kľúčovými dovolacími námietkami, ktoré sťažovatelia uplatnili vo svojich dovolaniach smerujúcich proti napadnutým rozsudkom krajského súdu, pričom právne závery, ktoré k nim zaujal, sú primeraným spôsobom odôvodnené a zodpovedajú obsahu a zmyslu právnych noriem, ktoré najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaniach aplikoval. Napadnuté uznesenia najvyššieho súdu sú preto podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizujú takú príčinnú súvislosť medzi nimi a sťažovateľmi označenými právami, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie.

Ústavný súd poukazuje na to, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnych prípadoch nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľom k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovatelia domáhajú, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich

porušení. Ústavný súd preto tieto časti sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Po odmietnutí sťažností ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnostiach.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2016